

En ny straffbestämmelse om nedskräpning föreslås i proposition 2010/11:125 Nedskräpning. Enligt förslaget ska sådan nedskräpning kallas nedskräpningsförseelse och leda till penningböter. Syftet med regeringens förslag är att det ska kunna bli enklare att ställa den som skräpar ned till svars, och att böter ska kunna ges direkt på plats.

Nuvarande regler om nedskräpning

Det är i dag enligt miljöbalkens regler förbjudet att skräpa ned utomhus. Nedskräpning är också förenat med straffansvar. Trots detta har nedskräpningen ökat. Regeringen föreslår därför lagändringar för att minska nedskräpningen.

I dag gäller för nedskräpning en straffskala med böter eller fängelse på upp till ett år. Det nya brottet nedskräpningsförseelse föreslås kunna leda till penningböter. Arbetet mot nedskräpning måste ske på många olika sätt och vi behöver självklart även arbeta med attityder och göra det tydligt att det inte är acceptabelt att skräpa ner.

Två grader av nedskräpningsbrott

De nya förslagen innebär att nedskräpningsbrottet delas in i två allvarlighetsgrader:

1. Ett brott av normalgraden – nedskräpning – som precis som tidigare kan bestraffas med böter eller fängelse i upp till ett år.
2. Ett brott av lindrigare grad – nedskräpningsförseelse – som ska kunna leda till penningböter. Detta bedöms ge en rimligare påföljd för lindriga brott samtidigt som det gör det möjligt att införa ordningsbot.

Lagförslagen föreslås träda ikraft den 1 juli 2011.

Ordningsbot för nedskräpningsförseelser

För att en ordningsbot ska kunna föreläggas krävs att det aktuella brottet enbart har penningböter i straffskalan och att Riksåklagaren i sina föreskrifter har bestämt en ordningsbot. Riksåklagaren har enligt rättegångsbalken ett bemyndigande att utfärda föreskrifter om ordningsbot.

Riksåklagaren väljer i samråd med Rikspolisstyrelsen ut vilka brott som ska förenas med ordningsbot och vilket belopp boten ska vara på.

Föreläggande av ordningsbot kräver att den misstänkte erkänner brott. En ordningsbot utfärdas normalt i den misstänktes närvaro och han eller hon får då möjlighet att omedelbart godkänna boten. Ordningsbot föreläggs i första hand för olika typer av trafikförseelser, men Riksåklagarens föreskrifter omfattar även till exempel brott mot ordningslagen och brott mot brottsbalkens kapitel 16. Förargelseväckande beteende i form av "offentlig urinering" är ett exempel på en gärning som är förenad med ordningsbot.

Om en gärning är förenad med ordningsbot kan polisen bötfälla direkt på plats när gärningen har ägt rum. Ett sådant förfarande är enklare än när en anmälan ska skrivas för att sedan lämnas över till en åklagare.

Vad är straffbart?

All nedskräpning är förbjuden. Den nya straffbestämmelsen om nedskräpningsförseelse avser nedskräpning i liten skala. Det handlar om den typ av nedskräpning som typiskt sett innebär ett störande moment på allmänna ytor i samhället och som skapar otrevnad. Exempel på nedskräpningsförseelser är när någon skräpar ned med små mängder snabbmatsförpackningar, glas- och plastflaskor, olika typer av dryckesförpackningar, engångsgrillar och andra engångsartiklar och förpackningsmaterial.

Särskild satsning för minskad nedskräpning

Naturvårdsverket ska genomföra en särskild satsning för att främja en minskad nedskräpning. Uppdraget omfattar både nedskräpning i stadsmiljö och i naturen, inklusive problemen med nedskräpning längs våra kuster. I uppdraget ingår att utveckla vägledning till kommunerna samt att utöka informationen till allmänheten.

Arbetet ska i valda delar genomföras i dialog med Havs- och vattenmyndigheten (från den 1 juli 2011) och andra berörda aktörer på lokal, regional och nationell nivå.

I uppdraget ingår även att utreda behovet av ytterligare åtgärder och föreslå hur dessa åtgärder bör utformas. Naturvårdsverket ska årligen redovisa hur arbetet fortlöper till Miljödepartementet fram till år 2013.

Mer information

Håll Sverige Rent:	www.hsr.se
Naturvårdsverket:	www.naturvardsverket.se